



Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Навчально-науковий інститут бізнесу та інформаційних технологій
Кафедра економіки та підприємництва

СИЛАБУС

освітнього компонента – **ОК 13**

навчальна дисципліна

ЕКОНОМІКА БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ

Освітній рівень	другий (магістерський)	
Програма навчання	обов'язкова	
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво
Спеціальність	192	Будівництво та цивільна інженерія
Освітня програма	Технологія будівельних конструкцій, виробів та матеріалів	
Обсяг дисципліни	4 кредити ECTS (120 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	розрахунково-графічна робота	
Форми семестрового контролю	іспит	

Викладачі:

Жусь Оксана Миколаївна, к.е.н., доцент кафедри економіки і підприємництва,
jusenok@ukr.net

В процесі вивчення даної дисципліни студенти **ЗНАЙОМЛЯТЬСЯ З ОСОБЛИВОСТЯМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ У СФЕРІ ВИРОБНИЦТВА БУДІВЕЛЬНИХ КОНСТРУКЦІЙ ТА МАТЕРІАЛІВ, ТА ЗДОБУВАЮТЬ НАВИЧКИ РОЗРОБКИ ЗАХОДІВ З ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ.**

Наприклад:

Вміння визначати основні техніко-економічні показники будівельних проектів обумовлює здатність здійснити оцінку ефективності інвестицій у виробництво будівельних матеріалів, виробів та конструкцій та обрати найбільш доцільний варіант.

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: «Економічна теорія», «Економіка будівництва».

Програмні результати навчання:

знати:

- закономірності функціонування будівельної галузі і її суб'єктів; основні фактори підвищення прибутковості й рентабельності підприємства;
- сутність та особливості формування і визначення вартості продукції підприємств будівельної галузі;
- методи визначення ефективності інвестування в проекти.

вміти:

- визначати показники ефективності діяльності підприємств будівельної галузі;
- визначати напрями підвищення прибутковості й рентабельності на підприємствах;
- розраховувати вартість продукції будівельних підприємств;
- визначати основні техніко-економічні показники будівельних проектів;
- проводити оцінку ефективності інвестицій та доцільності здійснення інвестиційних проектів.

володіти:

- методичним інструментарієм оцінки суми грошей у часі, розрахунку критеріїв ефективності інвестиційних проектів;
- методами оцінки результатів та економічної ефективності діяльності підприємства;
- навичками складання кошторисів вартості одиниці продукції підприємств будівельної індустрії.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва тем	Кількість годин		
		лекції	практичні	самостійна
1.	Фінансова діяльність будівельного підприємства	2	2	10
2.	Витрати будівельного підприємства	2	4	12
3.	Система ціноутворення на підприємстві	2	4	12
4.	Прибуток і рентабельність підприємства	2	2	10
5.	Облік і аналіз на будівельних підприємствах	2	2	12
6.	Інвестування будівельних проектів	2	4	12
7.	Державне регулювання підприємницької діяльності	4	4	12
	Всього	16	24	80

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «іспиту» за навчальною дисципліною «Економіка будівельної галузі» складає 60 балів та 100 балів і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Поточний контроль знань:		36	60
в т.ч.: - розрахунково-графічна робота		12	20
- усне опитування або письмовий експрес-контроль на практичних заняттях та лекціях;	кожне заняття	24	40
- виступ (доповідь) студентів при обговоренні питань на практичних заняттях;	1		

- тестування;	2		
- участь у конференціях;	1		
- підготовка та видання наукових публікацій (тези, статті);	1		
Підсумковий (семестровий) контроль знань - іспит	1	24	40
Разом		60	100

З дисципліни передбачено виконання **розрахунково-графічної роботи**. Робота складається з розрахунку калькуляції собівартості одиниці продукції промислового підприємства будівельної галузі, вартості залізобетонного виробу та техніко-економічних показників діяльності підприємства.

Методичні рекомендації до виконання розрахунково-графічної роботи [1].

Два рази за семестр проводяться експрес контроль знань – **стандартизовані тести** (20 тестових питань), наприклад

1) Що з перерахованого призводить до зростання фондівіддачі, якщо інші характеристики не змінюються (оберіть один або декілька варіантів):

- A) зростання обсягу продаж;
- B) придбання нового обладнання;
- C) зменшення обсягу продаж;
- D) списання старого обладнання.

2) Сума амортизаційних відрахувань залежить від (оберіть один або декілька варіантів):

- A) вартості обладнання;
- B) доходу підприємства;
- C) терміну корисної експлуатації обладнання;
- D) продуктивності праці робітників;
- E) витрат на виробництво.

Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді іспиту.

Перелік питань до іспиту з навчальної дисципліни «Економіка будівельної галузі»:

1. Провести порівняння основних організаційних форм підприємств в Україні.
2. Надати визначення основних фондів будівельного підприємства. Обґрунтувати, які показники доцільно використовувати при аналізі ефективності використання основних фондів.
3. Визначити особливості здійснення підприємницької діяльності в Україні без створення юридичної особи.
4. Обґрунтувати основні напрямки підвищення ефективності використання основних фондів
5. Сформулювати переваги та недоліки спрощеної системи оподаткування у порівнянні зі звичайною системою оподаткування.
6. Надати визначення оборотних фондів будівельного підприємства. Проаналізувати основні етапи кругообігу оборотних фондів.
7. Визначити техніко-економічні особливості капітального будівництва
8. Обґрунтувати основні напрямки підвищення ефективності використання оборотних фондів.
9. Надати визначення амортизації основних засобів, провести порівняння основних методів нарахування амортизації

10. Визначити базу оподаткування та порядок нарахування податку на прибуток будівельних організацій
11. Надати визначення оборотних фондів будівельного підприємства. Обґрунтувати, які показники доцільно використовувати при аналізі ефективності використання оборотних фондів.
12. Сформулювати особливості використання спрощеної системи оподаткування для юридичних та фізичних осіб
13. Сформулювати поняття теперішній та майбутній вартості грошових потоків при визначенні доцільності інвестицій у будівництво. Обґрунтувати, які чинники впливають на змінення вартості грошей у часі.
14. Надати визначення трудових ресурсів будівельного підприємства. Обґрунтувати, які показники доцільно використовувати при аналізі ефективності використання трудових ресурсів.
15. Дати оцінку доцільності використання методу розрахунку періоду окупності (РВР) при визначенні ефективності інвестицій у будівництво. Сформулювати основні переваги та недоліки цього методу.
16. Надати визначення трудових ресурсів будівельного підприємства. Обґрунтувати, які показники доцільно використовувати при аналізі ефективності використання трудових ресурсів.
17. Дати оцінку доцільності використання методу розрахунку періоду окупності (РВР) при визначенні ефективності інвестицій у будівництво. Сформулювати основні переваги та недоліки цього методу.
18. Провести порівняння відрядної та погодинної форм оплати праці. Проаналізувати, у яких випадках доцільно використовувати кожен з них
19. Дати оцінку доцільності використання методу чистої приведеної вартості (NPV) при визначенні ефективності інвестицій у будівництво. Сформулювати основні переваги та недоліки цього методу.
20. Визначити базу оподаткування та порядок нарахування податку на доходи фізичних осіб при розрахунку заробітної плати робітників.
21. Провести порівняння методів простих та складних відсотків при здійсненні інвестиційної діяльності
22. Дати оцінку доцільності використання методу індексу доходності (PI) при визначенні ефективності інвестицій у будівництво. Сформулювати основні переваги та недоліки цього методу.
23. Провести порівняння різних джерел фінансування підприємств будівельної галузі.
24. Обґрунтувати основи напрямки зниження прямих витрат при здійсненні господарської діяльності.
25. Проаналізувати, які чинники впливають на прибуток та рентабельність будівельного підприємства. Обґрунтувати основні напрямки підвищення цих показників.
26. Сформулювати основні підходи до розрахунку економічної ефективності будівництва.
27. Обґрунтувати основні напрямки зниження собівартості виробів підприємств будівельної галузі.
28. Провести порівняння постійних та змінних витрат на здійснення будівельної діяльності. Обґрунтувати, як за допомогою розподілу витрат на постійні та змінні можна визначити беззбитковий обсяг виробництва.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Жусь О.М., Кулікова Л.В., Камбур О.Л. МВ до виконання РГР освітнього-компоненту «Економіка галузі» для здобувачів другого (магістерського) рівня «Архітектура та будівництво» спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» ОП «Технологія будівельних конструкцій, виробів і матеріалів» - Одеса: ОДАБА, кафедра ЕП, 2021. – 30.
2. Рогожин П.С., Гойко А.Ф. Економіка будівельних організацій. –К.: Видавничий дім "Скарби", 2001. – 448 с.
3. Лялюк О.Г. Економіка будівництва. Лабораторний практикум. – Вінниця: ВНТУ, 2004. - 68 с.
4. Економіка будівельного підприємства: підручник /авт.кол.: Т.О. Окландер. І.А. Педько, О.М. Жусь [та ін.].-К.: Центр учбової літератури.2018.-363 с.
5. Економіка підприємства. Підручник. За заг. редакцією С.Ф. Покропивного. Вид. 2-ге перероблене і доповнене. К.: КНЕУ, 2000 – 528 с.
6. Економіка підприємства. Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни./ Г.О. Швиданенко, С.Ф. Покропивний, С.М. Клименко та ін. К.: КНЕУ, 2000 – 248 с.
7. Кузьмин В.М. Економіка підприємства: навчальний посібник [електронний ресурс]. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2012. – 195 с. - Режим доступу: <http://library.nung.edu.ua> .
8. Сідун В.А., Пономарьова Ю.В. Економіка підприємства: Навчальний посібник. Вид.2-е, перероб. та доп. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 356 с.
9. Примак Т.О. Економіка підприємства: Навч. посіб. – 4-те видан, стер. – К.: Вікар, 2006. – 219 с.

Допоміжні джерела інформації

1. Офіційний сайт Верховної Ради України <http://rada.gov.ua/>
2. Державна служба статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгіві <http://www.me.gov.ua/>
4. Офіційний сайт міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства <http://www.minregion.gov.ua>